

ПРОТОКОЛ

№ 308

София, 24.10.2025 година

Днес, 24.10.2025 г. от 13:47 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя Пламен Младеновски.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков и Недко Косев – за главен секретар, съгласно Заповед № 1115 от 10.10.2025 г. (без право на глас).

На заседанието присъстваха Ел. Маринова – директор на дирекция „Правна“, М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-1315 от 24.10.2025 г. и проект на решение относно съвместно искане по писмо с вх. № Е-15-45-17 от 19.05.2025 г., допълнено с писмо с вх. № Е-15-45-17 от 06.10.2025 г., от операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир,
Любослава Джоргова, Силвия Петрова

По т.1. Комисията, като разгледа съвместно искане по писмо с вх. № Е-15-45-17 от 19.05.2025 г., допълнено с писмо с вх. № Е-15-45-17 от 06.10.2025 г., от операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна, както и аргументите, изложени в становища, предоставени в консултацията през периода от 13.08.2025 г. до 27.08.2025 г. със заинтересовани страни - настоящи и бъдещи ползватели на газопреносната система, установи следното:

Административното производство е образувано по постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) писмо с вх. № Е-15-45-17 от 19.05.2025 г., с което операторите на газопреносни мрежи на Р България – „Булгартрансгаз“ ЕАД, Р Гърция – DESFA SA, Р Румъния – Transgaz SA, Р Молдова – VestMoldTransgaz SRS и Р Украйна –

Gas TSO of Ukraine, са отправили съвместно предложение до регулаторните органи на посочените държави съвместно да одобрят предоставяне на специален капацитетен продукт „Маршрут 1“ от тези оператори, с цел ефективно покриване на нуждите на Р Украйна от природен газ, предвид предстоящата зима. Същото е допълнено с писмо с вх. № Е-15-45-17 от 06.10.2025 г. на операторите на газопреносни мрежи.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в писмо с вх. № Е-15-45-17 от 19.05.2025 г. и писмо с вх. Е-15-45-17 от 06.10.2025 г., КЕВР установи следното:

I. Съвместното предложение на операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна е същите да предоставят специален продукт „Маршрут 1“ за твърд капацитет, с месечна продължителност, за резервиране на капацитет в точките на междусистемно свързване (ТС) по Трансбалканския газопровод, а именно: ТС Кулата/Сидирокастро, ТС Негру Вода/Кардам, ТС Исакча/Орловка, ТС Каушани и Гребеники, в посока от Гърция към Украйна.

Операторите на газопреносни мрежи са обосновавали искането си, като са посочили, че в съответствие с Плана Европейската комисия REPowerEU за постепенно премахване на вноса на руски изкопаеми горива, тяхното сътрудничество и координирани действия са насочени към създаване на условия и улесняване на процеса за постепенно спиране на руския газ, осигуряване на реални възможности за доставка на природен газ за Р Украйна с цел задоволяване на неотложните нужди на страната от внос и запълване на газови хранилища преди началото на зимния сезон. Операторите посочват, че украинската газова инфраструктура има историческо ключово значение за осигуряване на енергийната сигурност на Европа, както и че след прекратяването на транзита на руски природен газ през Р Украйна, нейните подземни газови хранилища са почти празни. В тази връзка, посочват, че сигурността на доставките за потребителите и подготовката на Р Украйна за следващия зимен сезон изискват нагнетяване до м. октомври 2025 г. на значителни количества природен газ в украинските подземни газови хранилища - приблизително 5 млрд. куб. м. Операторите посочват, също, че поради намаления вътрешен добив на природен газ с 20% и ограничените способности за осигуряване на необходимите количества за функционирането на газовата система и задоволяване на националното потребление, е необходимо, с оглед диверсификация на източниците и сигурност на доставките, Р Украйна възможно най-скоро да се снабди със значителни количества природен газ през различни маршрути.

Предвид горното, операторите считат, че поради стратегическото положение на Трансбалканският маршрут, същият има потенциал да осигури природен газ за неотложните нужди на Р Украйна, както и достъп до източници на втечнен природен газ. В допълнение, операторите посочват, че за ползвателите, които желаят да резервират капацитет за пренос на природен газ по Трансбалканския маршрут до Украйна, е налице повишена несигурност при резервирането на необходимия им капацитет, поради риска от невъзможност да осигурят необходимото им ниво на резервиран капацитет във всички ТС по маршрута. Освен това, тези ползватели следва да участват в няколко търга за резервиране на капацитет едновременно, за да могат да резервират във всяка точка на междусистемно свързване по Трансбалканския маршрут, като в някои случаи този капацитет се предлага като негрупиран.

II. С оглед преодоляване на горните факти и обстоятелства, операторите са анализирали различни варианти, въз основа на което предлагат през газова година 2025/2026 – от м. ноември 2025 г. до м. септември 2026 г., да предоставят специален продукт „Маршрут 1“ със следните характеристики:

1. По маршрута с вход Кулата/Сидирокастро и изход Гребеники, разпределение на твърд капацитет в ТС Кулата/Сидирокастро, ТС Негру Вода/Кардам, ТС Исакча/Орловка и ТС Каушани и Гребеники чрез единен търг, който ще се проведе на тръжната платформа Regional Booking Platform (RBP) - платформата, на която капацитетът на посочените ТС се

резервира по Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459). Търговете ще се провеждат една седмица след началото на текущия месечен търг за капацитет, както е предвидено в член 13 от Регламент (ЕС) 2017/459. В случай, че един или повече текущи месечни търгове за разпределение на капацитет за посочените точки на междусистемно свързване не са приключили до четвъртия понеделник от месеца, търгът за разпределяне на капацитет (продукт „Маршрут 1“) се отменя.

2. Осигуряването на твърд капацитет чрез специалния продукт „Маршрут 1“ ще бъде при концентрация на метан (CH₄), измерена на ТС Кулата/Сидирокастро, ТС Негру Вода/Кардам, ТС Исакача/Орловка и ТС Каушани и Гребеники, не по-ниска от 85% mol.

3. Осигуряване на капацитет от всяка страна на всички съответни точки на междусистемно свързване по маршрута с вход Кулата/Сидирокастро и изход Гребеники без предоставяне на достъп до виртуални търговски точки или национални изходни точки в Р България, Р Румъния и Р Молдова.

4. Прилагане на тръжен алгоритъм с единна цена, както е предвидено в член 18 от Регламент (ЕС) 2017/459. Количеството капацитет, което ще бъде продавано на търг през всеки месец, се определя по правилото за минималния наличен капацитет във всяка от посочените точки на междусистемно свързване, като ще бъде след приключване на съответния текущ месечен търг в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) 2017/459. Поради ограничението за достъп до виртуалните търговски точки и националните изходни точки на Р България, Р Румъния и Р Молдова, цената за резервиране на капацитет на търга е равна на началната цена на съответния текущ месечен търг, намалена с 25% от цената на „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA SA, с 50% от цената на Transgaz SA и VestMoldTransgaz SRS, с 46% от цената на Gas TSO of Ukraine.

5. Лицата, резервирали капацитет по специален продукт „Маршрут 1“, подават заявки/коригиращи заявки до всичките пет оператори, а именно: на Р България – „Булгартрансгаз“ ЕАД, Р Гърция – DESFA SA, Р Румъния – Transgaz SA, Р Молдова – VestMoldTransgaz SRS и Р Украйна – Gas TSO of Ukraine, по реда и при условията на глава IV „Заявки“ от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи. При несъответствие, операторите на газопреносни мрежи ще прилагат правилото „по-малкото от“ между ТС по „Маршрут 1“.

III. Операторите на газопреносни мрежи с писмо с вх. № вх. № Е-15-45-17 от 06.10.2025 г. са допълнили първоначалното си съвместно предложение, като единствено са променили цената за резервиране на капацитет на търга, като тази цена е началната цена на съответния текущ месечен търг, намалена с 50% за Transgaz SA и VestMoldTransgaz SRS, съответно намалена с 46% за Gas TSO of Ukraine, както и са предвидили резервираните капацитет лица да подават заявки/коригиращи заявки до всичките пет оператори.

По отношение на първоначалното съвместно предложение за предоставяне на специален капацитетен продукт „Маршрут 1“ от операторите на газопреносни мрежи на Р Гърция – DESFA SA, Р България – „Булгартрансгаз“ ЕАД, Р Румъния – Transgaz SA, Р Молдова – VestMoldTransgaz SRS и Р Украйна – Gas TSO of Ukraine, КЕБР с решение по Протокол № 240 от 13.08.2025 г., по т. 3, е приела документ за консултация, който да бъде подложен на консултация със съответните заинтересовани страни - настоящи и бъдещи ползватели на газопреносната система, с продължителност от 13.08.2025 г. до 27.08.2025 г. чрез публикуване на интернет страницата на КЕБР. В хода на тази консултация е постъпило писмо с вх. № Е-12-00-249 от 25.08.2025 г. от D. Trading D.O.O., с което дружеството предлага удължаване на срока на предлагане на специалния капацитетен продукт „Маршрут 1“ и след м. октомври 2025 г., за българския участък от маршрута цената за резервиране на капацитет на търга да е равна на началната цена на съответния текущ месечен търг, намалена с 46%, както и в ТС Гребеники капацитетния продукт да е

комбиниран с възможност за съхранение на природен газ в газовите хранилища на Р Украйна и доставка до крайни клиенти. В тази връзка, следва да се има предвид, че „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило намаление с 25%, което съответства и се обосновава от направените от оператора анализи.

Също така, Energy Traders Europe с писмо с вх. № E-15-45-17 от 13.10.2025 г. е посочило, че допълването на искането на операторите на газопреносни мрежи, въз основа на което специалния капацитетен продукт „Маршрут 1“ да се предлага до края на газова година 2025/2026, създава прецедент по отношение на обсъжданите през последните три години решения за превръщането на Трансбалканския газопровод в привлекателен маршрут за пренос на природен газ. В тази връзка, следва да се има предвид, необходимостта от диверсификация на източниците и сигурност на доставките за Р Украйна и за региона.

IV. В изпълнение на свое решение по Протокол № 151 от 27.05.2025 г., по т. 1, КЕВР е уведомила „Булгартрансгаз“ ЕАД с писмо с изх. № E-15-45-17 от 27.05.2025 г., че подкрепя по принцип инициативата на операторите на газопреносни мрежи за предлагане на специален капацитетен продукт „Маршрут 1“ през периода м. юни 2025 г. до м. октомври 2025 г., както и че ще се свърже с регулаторните органи на държавите от Трансбалканския маршрут от Р Гърция до Р Украйна. Аналогични писма са предоставени и на операторите на газопреносни мрежи на Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна от съответните регулаторни органи.

В допълнение, предлагането на специален капацитетен продукт „Маршрут 1“ през периода м. юни 2025 г. до м. октомври 2025 г. е одобрено от Регулаторният орган за отпадъци, енергия и води на Р Гърция (РООЕВ) с Решение № E-128 от 19.06.2025 г., от Националния орган за енергийно регулиране на Р Румъния с Решение № 968 от 27.05.2025 г., от Националния орган за енергийно регулиране на Р Молдова с Решение № 272 от 28.06.2025 г., както и от регулаторния орган на Р Украйна с решение от 27.05.2025 г.

Също така, на 23.10.2025 г. е проведена среща между представители на Генерална дирекция „Енергетика“ към Европейската комисия, Energy Community, Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори (АСЕР), националните регулаторни органи на Р Гърция, Р България, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна, за обсъждане на действията на регулаторните органи по отношение на предлагането на специалния капацитетен продукт „Маршрут 1“ до края на газова година 2025/2026. В хода на тази среща, Генерална дирекция „Енергетика“ е изложила аргументи, че продуктът е от особена важност за оказване на подкрепа за Р Украйна с цел сигурност на енергийните доставки, диверсификацията на източниците на природен газ в региона, както и развитието и либерализацията на пазара на природен газ в Източна Европа. Генерална дирекция „Енергетика“ е посочила, също, че характеристиките на продукта следва да се подобрят с оглед по-голямо съответствие с изискванията на европейските регламенти. В тази връзка, е посочила, че целта на специалния капацитетен продукт „Маршрут 1“ е чрез намалението на цената за капацитет да се привлекат количества природен газ за пренос по Трансбалканския газопровод, който по принцип не се използва, като впоследствие при утвърждаване на маршрута и увеличаване на обемите природен газ, отстъпката ще отпадне. По тези причини, Генерална дирекция „Енергетика“ е предложила специалния капацитетният продукт „Маршрут 1“ да бъде одобрен от националните регулаторни органи на Р Гърция, Р България, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна за период от 6 месеца. Посочила е, също, че този период, от една страна, ще позволи да се установи ефективността на продукта, предвид предстоящия зимен сезон и необходимостта Р Украйна да запълни газохранилищата си, а от друга, е достатъчен за оптимизиране на характеристиките на продукта във възможно най-голяма степен с икономическите и техническите изисквания на регламентите на Европейския съюз.

V. Предвид горното, по отношение на специалния продукт „Маршрут 1“, който операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна ще предлагат на тръжната платформа RBP, КЕВР отбелязва

следното:

1. Предоставянето на специален капацитетен продукт по Трансбалканския маршрут от Р Гърция до Р Украйна с цел задоволяване на неотложните нужди на страната от внос и запълване на газови хранилища преди началото на зимния сезон може да се приеме за съответстващо на политиката на Европейския съюз за подкрепа на Р Украйна във връзка със смекчаване на последиците от руско-украинския военен конфликт, както и в съответствие с Плана Европейската комисия REPowerEU за постепенно премахване на вноса на руски изкопаеми горива.

2. КЕВР определя, наблюдава и контролира правилата за достъп до газопреносната мрежа – чл. 21, ал. 1, т. 13 и чл. 76, ал. 4, т. 2 от ЗЕ, както и цените за пренос на природен газ през газопреносната мрежа и методологията за тяхното образуване – чл. 30, ал. 1, т. 12, предл. 2 и чл. 75, ал. 2, т. 2 от ЗЕ. Тези правила са установени в Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ и Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Функционирането на пазара на природен газ е регламентирано и от нормите на Регламент (ЕС) 2017/459 и Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година относно вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011, (ЕС) 2017/1938, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2022/869 и на Решение (ЕС) 2017/684 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 715/2009, както и Директива (ЕС) 2024/1788 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година относно общите правила за вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на Директива (ЕС) 2023/1791 и за отмяна на Директива 2009/73/ЕО. Към сигурността на доставките на природен газ в рамките на Европейския съюз са относими нормите на Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010, Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 година относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ (Регламент (ЕС) 2022/2576), който е изменен и със срок на прилагане до 31.12.2024 г. въз основа на Регламент (ЕС) 2023/2919 на Съвета от 21 декември 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2022/2576 във връзка с удължаването на срока на прилагането му, както и принципа по чл. 122 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

3. АСЕР е приела Препоръка № 02/2024 от 20 декември 2024 г. относно мотивирани предложения за изменения на Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013. Измененията на регламента са в три основни насоки: фокус върху ефективното използване на газопреносната мрежа и нейното по-добро наблюдение; по-динамично предлагане на капацитет; възможност за бърза изменение на несъществени технически правила, за да се приведат в съответствие с променящите се пазарни условия. Механизмът за предоставянето на специален капацитетен продукт по Трансбалканския маршрут от Р Гърция до Р Украйна може да се приеме за съответстващ на Препоръка № 02/2024 от 20 декември 2024 г., в частта на предложеното добавяне в Регламент (ЕС) 2017/459 на нов член - член 13А „Допълнителни търгове за годишни, тримесечни и месечни капацитетни продукти“, който предвижда следното:

3.1. След приключването на всеки годишен търг за капацитет съгласно член 11, тримесечен търг за капацитет съгласно член 12 и месечен търг за капацитет съгласно член 13 и в зависимост от наличния капацитет, като се вземе предвид капацитетът, заделен съгласно член 8(7), продуктите за годишен, тримесечен и месечен твърд капацитет се предлагат в последващи допълнителни търгове, като се използва тържният алгоритъм съгласно член 16(2А). Допълнителни търгове могат да се провеждат само до деня,

предхождащ деня, в който са публикувани наличните капацитети за търг за твърд капацитет, покриващ същия период с по-кратка продължителност.

3.2. Допълнителни търгове се провеждат веднъж седмично, освен ако не са изменени в съответствие с член 37А, и се провеждат в четвъртък, освен ако не е посочено друго в тръжния календар.

3.3. Търговете за допълнителен годишен капацитет се откриват в 10:00 UTC (зимно часово време) или 09:00 UTC (лятно часово време). Допълнителни търгове се предлагат само за предстоящата газова година.

3.4. Оферта за капацитет за годишния капацитетен продукт на допълнителните търгове за капацитет се обработва, както следва: подаване, оттегляне или изменение от 10:00 UTC до 10:30 UTC (зимно часово време) или от 09:00 UTC до 09:30 UTC (лятно часово време).

3.5. Допълнителните тримесечни търгове за капацитет се откриват в 10:00 UTC (зимно часово време) или 09:00 UTC (лятно часово време). Допълнителни търгове се предлагат само за предстоящото тримесечие.

3.6. Оферта за капацитет за тримесечния капацитетен продукт на допълнителните търгове за капацитет се обработва, както следва: подаване, оттегляне или изменение от 10:00 UTC до 10:30 UTC (зимно часово време) или от 09:00 UTC до 09:30 UTC (лятно часово време).

3.7. Допълнителните месечни търгове за капацитет се откриват в 12:00 UTC (зимно часово време) или 11:00 UTC (лятно часово време). Допълнителни търгове се предлагат само за предстоящия месец.

3.8. Оферта за капацитет за месечния капацитетен продукт на допълнителните търгове за капацитет се обработва, както следва: подаване, оттегляне или изменение от 12:00 UTC до 12:30 UTC (зимно часово време) или от 11:00 UTC до 11:30 UTC (лятно часово време).

3.9. Капацитетът, който ще се предлага на търговете за допълнителен капацитет, за всеки търг, е равен на: $A - B - C + D$, където: А е техническият капацитет на оператора на преносна система за всеки от стандартните продукти за капацитет; В е количеството технически капацитет (А), заделено в съответствие с член 8 (7); С е предварително продаденият технически капацитет, коригиран с капацитета, който се предлага повторно в съответствие с приложимите процедури за управление на претоварването; D е допълнителен капацитет, ако има такъв.

3.10. Най-малко един час преди откриване на наддаването, освен ако не е изменено в съответствие с член 37А, операторите на преносни системи уведомяват ползвателите на мрежата за количеството капацитет, което ще бъде предложено на предстоящия търг за допълнителен капацитет.

3.11. Резултатите от разпределението на капацитета на търговете се публикуват не по-късно от 30 минути след приключването на търга, едновременно за отделните ползватели на мрежата, участващи в съответния търг.

3.12. Публикува се обобщена информация за резултатите от допълнителните търгове.

4. По отношение на началната цена на търга, може да се приеме, че предоставянето на отстъпка е подкрепено, както поради ограниченията за използване на разпределения капацитет, така и като стимул за ефективно използване на неизползвания капацитет в полза на потребителите на българския пазар.

С оглед всички изложени по-горе факти и аргументи, КЕВР установява, че „Булгартрансгаз“ ЕАД ще предлага в сътрудничество с операторите на националните газопреносни мрежи на Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна специален капацитетен продукт „Маршрут 1“ с цел ефективно покриване на нуждите на Р Украйна и Р Молдова от природен газ, като ще предлага разпределение на минималния капацитет, който остава наличен след месечните търгове на стандартизирани продукти по Регламент (ЕС) 2017/459. Този продукт е стандартизиран продукт по отношение на

продължителност, определяне на капацитет (енергийни единици на ден), качество (непрекъсваем) и групиране на капацитета, предлаган от двете страни на всяка точка на междусистемно свързване. Продуктът ще се предлага по конкурентен начин (търг) и с алгоритъм, който вече се прилага за разпределение на дневен капацитет и капацитет в рамките на деня в обхвата на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/459. Изборът на алгоритъма за търг (алгоритъм за търг с единична цена, с един кръг на наддаване, в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2017/459) се основава на предложения времеви интервал на търга, тъй като има кратък период от време до началото на месеца, за който се отнася. Следователно, този продукт е базиран на елементи от Препоръка № 02/2024 от 20 декември 2024 г. на АСЕР. Също така, прилагането на отстъпка по отношение на цената за капацитет няма да доведе до недостиг на средства в необходимите годишни приходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД, тъй като се отнася до капацитет, който е останал неразпределен. Следователно, неговото разпределяне при каквато и да е цена, дори с предоставянето на отстъпка, представлява допълнителен приход за оператора на газопреносната мрежа.

В допълнение, от историческите данни за използването на Трансбалканския газопровод в посока от Р Гърция до Р Украйна се установява, че не е било възможно същият да бъде използван в достатъчна степен за диверсификация на доставките на природен газ в Р Украйна и Р Молдова, докато последните търгове за разпределение на капацитет за внос на природен газ в Р Украйна от запад (през Р Полша, Р Унгария и Р Словакия) показват, че има липса на капацитет за пълното снабдяване на Р Украйна с количествата природен газ, необходими за зимния сезон. Очаква се предлагането на специалния капацитетен продукт „Маршрут 1“ да подобри сигурността и диверсификацията на доставките, поради което предложението на операторите на газопреносни мрежи е в съответствие с политиката на Европейския съюз за подкрепа на Р Украйна, насочена към смекчаване на последиците от военния конфликт.

Също така, КЕВР счита, че одобряването на предлагането на специален капацитетен продукт „Маршрут 1“ е решение, което попада в обхвата на принципа за енергийна солидарност, на който се базират целите на енергийната политика на Европейския съюз. Тази политика е основана на приложимите норми и по специално на Регламент (ЕС) 2022/2576 – приложим до 31.12.2024 г., както и чл. 122 от ДФЕС, и въз основа на нея следва да бъдат базирани регулаторните решения, приемани в контекста на енергийната политика. Правно обвързващия характер на този принцип, както за държавите - членки и техните институции, така и за институциите на Европейския съюз, утвърждава отклонения от общите правила с цел постигане на сигурност на доставките на дадена държава.

Изказвания по т.1.:

Докладва М. Димитров. Административното производство е образувано по писмо на операторите на газопреносни мрежи на България, Гърция, Румъния, Молдова и Украйна с искане регулаторните органи на посочените държави да одобрят предоставяне на специален капацитетен продукт „Маршрут 1“. „Маршрут 1“ представлява предлагане на капацитет във входна точка в Гърция и изходна точка в Украйна, групиран капацитет. По първото писмо от 19.05.2025 г. Комисията е приела доклад и е изпратено писмо до „Булгартрансгаз“ ЕАД за подкрепа на предлагането на този вид капацитетен продукт, като операторите от тези държави са предлагали капацитетния продукт в периода м. юни – м. октомври 2025 г.

Получено е второ писмо отново от същите оператори на България, Гърция, Румъния, Молдова и Украйна с искане регулаторите на тези държави да удължат срока на предлагане на капацитетния продукт, тъй като крайт му е бил м. октомври. Срокът да бъде удължен до края на газова 2026 година, което означава м. октомври (тогава приключва газовата година), м. септември. С какво „Маршрут 1“ се различава спрямо първия предложен, за който Комисията е изпратила писмо за подкрепа до „Булгартрансгаз“ ЕАД? Искането се различава в следното. Едното е удължаване на периода до м. септември 2026 г. Второто е по отношение на предлаганите отстъпки, тъй като първоначалният

маршрутен продукт е предвиждал отстъпка от месечната цена за капацитет, намалена с 25% от всеки един от тези оператори. Сега тук има промяна в предлаганите отстъпки. 25% от отстъпката се запазва за „Булгартрансгаз“ ЕАД и за гръцкия газопреносен оператор DESFA SA, като румънският оператор и молдовският оператор предлагат отстъпка в размер на 50%, по-висока отстъпка от нормалната и месечна цена за месечен капацитет. Украинският оператор предлага отстъпка в размер на 46% от стандартната месечна цена за капацитет. Сумата на тези цени съставлява цената за капацитет на т.н. „Маршрут 1“. Той предвижда пренос на природен газ от Гърция към Украйна. Провеждат се месечни търгове, като графикът за провеждане е четвъртият понеделник на месеца, предхождащ месеца на предлагане на капацитета. В новото искане е уточнен редът за подаване на заявки за пренос до всеки един от операторите, тъй като дружеството, запазило капацитет, има задължение по Регламент 312 за балансиране на газопреносните мрежи да се подават заявки за количествата, които ще бъдат пренасяни на база резервирания капацитет. Последното писмо за удължаване на срока предвижда ред, в който се подават заявки от всеки един титуляр на капацитет към операторите. Особено е в случай на една точка, която свързва два оператора, ако има разлика в заявките за пренос, се използва т. нар. правило на по-малкото, т.е. по-малката заявка се изпълнява за пренос от двата оператора. Търговете се провеждат на регионалната платформа за разпределение на капацитет, т.нар. Regional Booking Platform, която се използва от всички тези оператори. Търговете са месечни с месечна продължителност. Прилага се тържен алгоритъм, който произтича от Регламент 460 за определяне на тарифите по газопреносните мрежи с единна цена. Какъв капацитет се дава по този продукт? Първоначално се изпълняват търговете за стандартни продукти, както са разписани в Регламент (ЕС) 2017/459, и след провеждане на стандартния месечен търг за капацитет от всеки един оператор отделно, какъвто капацитет остане, такъв се предлага за обединяване и групиране в настоящия капацитетен продукт.

Пл. Младеновски посочи, че такива маршрути вече са приемани и помоли за по-кратко докладване.

М. Димитров отбеляза, че след получаване на искането са проведени телеконференции с гръцкия енергиен регулатор и румънския енергиен регулатор. Впоследствие е получено запитване от АСЕР и имейл от Европейската комисия, тъй като относно предлагането на първия капацитетен продукт АСЕР е изразил мнение, че продуктът не отговаря изцяло на изискванията на европейското законодателство. Във връзка с това е получен имейл от ЕК с искане за провеждане на среща. Такава среща е проведена на 23 октомври от 16 ч. с участието на АСЕР и на всички регулатори. Коментирани са характеристиките на продукта, както и намерението на всеки един от регулаторите какво предвижда да предприеме като действия. От АСЕР е било предложено този продукт да бъде одобрен не за искания от операторите период - до края на газова година 2026, края на м. септември, а за шестмесечен период. Препоръчали са в тези 6 месеца регулаторите да работят съвместно, за да го приравнят в съответствие с европейските изисквания. АСЕР са предложили подкрепа от тяхна страна, при бъдещи срещи да се обсъждат съвместно подробностите и характеристиките на „Маршрут 1“. Продуктът е важен за осигуряване на сигурността на доставките за целия регион и основно за Украйна. В доклада работната група предлага към Комисията одобрение на този капацитетен продукт за шест месеца, а не както се иска от операторите

Ел. Маринова обобщи, че предвид гореизложеното и с оглед установеното в съответните норми на европейското законодателство, както и в съответствие с политиката на Европейския съюз, работната група предлага Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме решение по искането на операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна във връзка с мотивите на доклада.

Ел. Маринова посочи, че основанията на диспозитива и проекта на решение са следните:

С оглед установеното в Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи, Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент относно вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, Регламент (ЕО) № 715/2009, Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ, както и Договора за функциониране на Европейския съюз, и в съответствие с политиката на Европейския съюз за подкрепа на Р Украйна във връзка със смекчаване на последиците от руско-украинския военен конфликт, и в съответствие с Плана на Европейската комисия за постепенно премахване на вноса на руски изкопаеми горива, работната група предлага на Комисията да реши:

Одобрява специален капацитетен продукт, който „Булгартрансгаз“ ЕАД, съвместно с операторите на газопреносни мрежи на Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна, да предлага на тръжната платформа Regional Booking Platform, със следните основни характеристики:

1. Наименование на продукта: „Маршрут 1“;
2. Продължителност на продукта: месечен продукт;
3. Период на предлагане на продукта: м. ноември 2025 г. – м. април 2026 г.;
4. Точки на междусистемно свързване: ТС Кулата/Сидирокастро, ТС Негру Вода/Кардам, ТС Исакча/Орловка, ТС Каушани и Гребеники;
5. Посока на преносния капацитет: от Р Гърция до Р Украйна;
6. Ограничения: без предоставяне на достъп до виртуални търговски точки или национални изходни точки в Р България, Р Румъния и Р Молдова;
7. Начин на разпределение на капацитета: чрез търг;
8. Информация за провеждане на търга: тръжната платформа Regional Booking Platform;
9. Тръжен алгоритъм: единна цена, както е предвидено в член 18 от Регламент (ЕС) 2017/459. Цената за резервиране на капацитет е равна на началната цена на „Булгартрансгаз“ ЕАД на съответния текущ месечен търг, намалена с 25%;
10. Време на провеждане на търга: четвъртия понеделник на месец М-1. В случай, че един или повече текущи месечни търгове за разпределение на капацитет за посочените точки на междусистемно свързване не са приключили до четвъртия понеделник от месеца, търгът за разпределяне на капацитет се отменя.

Ел. Маринова отбеляза, че в т.10 има несъответствие. Трябва да е: търгове за разпределение на капацитет за *точките* на междусистемно свързване не са приключили до четвъртия понеделник от месеца... Думата *посочените* трябва да се заличи.

Пл. Младеновски попита регулаторите от Гърция и Румъния, кога са казали, че ще вземат решение.

М. Димитров отговори, че в днешния ден на извънредни заседания ще бъдат взети решения. Освен Гърция и Румъния, също и Молдова и Украйна.

Пл. Младеновски отбеляза, че председателят на молдовския регулатор му е писал, че са взели решение още тази сутрин и дори е изпратил линк. „Булгартрансгаз“ ЕАД трябва до един час да си вземат решението.

Пл. Младеновски установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и с оглед установеното в Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013, Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година относно вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011, (ЕС) 2017/1938, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2022/869 и на Решение (ЕС) 2017/684 и за отмяна на

Регламент (ЕО) № 715/2009, Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 и Договора за функциониране на Европейския съюз, както и с политиката на Европейския съюз за подкрепа на Р Украйна във връзка със смекчаване на последиците от руско-украинския военен конфликт, както и с Плана на Европейската комисия REPowerEU за постепенно премахване на вноса на руски изкопаеми горива,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

I. Приема доклад относно съвместно искане по писмо с вх. № Е-15-45-17 от 19.05.2025 г., допълнено с писмо с вх. № Е-15-45-17 от 06.10.2025 г., от операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна;

II. Одобрява специален капацитетен продукт, който „Булгартрансгаз“ ЕАД, съвместно с операторите на газопреносни мрежи на Р Гърция – DESFA SA, Р Румъния – Transgaz SA, Р Молдова – VestMoldTransgaz SRS и Р Украйна – Gas TSO of Ukraine, да предлага на тръжната платформа Regional Booking Platform, със следните основни характеристики:

1. Наименование на продукта: „Маршрут 1“;
2. Продължителност на продукта: месечен продукт;
3. Период на предлагане на продукта: м. ноември 2025 г. – м. април 2026 г.;
4. Точки на междусистемно свързване: ТС Кулата/Сидирокастро, ТС Негру Вода/Кардам, ТС Исакача/Орловка, ТС Каушани и Гребеники;
5. Посока на преносния капацитет: от Р Гърция до Р Украйна;
6. Ограничения: без предоставяне на достъп до виртуални търговски точки или национални изходни точки в Р България, Р Румъния и Р Молдова;
7. Начин на разпределение на капацитета: чрез търг;
8. Информация за провеждане на търга: тръжната платформа Regional Booking Platform;
9. Тръжен алгоритъм: единна цена, както е предвидено в член 18 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013. Цената за резервиране на капацитет е равна на началната цена на „Булгартрансгаз“ ЕАД на съответния текущ месечен търг, намалена с 25%;
10. Време на провеждане на търга: четвъртия понеделник на месец М-1. В случай, че един или повече текущи месечни търгове за разпределение на капацитет за точките на междусистемно свързване не са приключили до четвъртия понеделник от месеца, търгът за разпределяне на капацитет се отменя.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Пламен Младеновски и членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (Пламен Младеновски - за, Александра Богословска - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Таско Ерменков - за), от които **два гласа** (Благой Голубарев и Таско Ерменков) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-1315 от 24.10.2025 г. и Решение на КЕВР № ТК-3 от 24.10.2025 г. – съвместно искане по писмо с вх. № Е-15-45-17 от 19.05.2025 г., допълнено с писмо с вх. № Е-15-45-17 от 06.10.2025 г., от операторите на газопреносни мрежи на Р България, Р Гърция, Р Румъния, Р Молдова и Р Украйна.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:**X**

Александра Богословска - член на КЕВР**X**

Благой Голубарев - член на КЕВР**X**

Димитър Кочков - член на КЕВР**X**

Таско Ерменков - член на КЕВР**ПРЕДСЕДАТЕЛ:****X**

Пламен Младеновски - председател на КЕВР**X**

Недко Косев - за главен секретар на КЕВР
съгласно Заповед № 1115/10.10.2025 г.**Протоколирал:****X**

Антоанета Фикова - главен експерт, АИО
дирекция "Обща администрация"